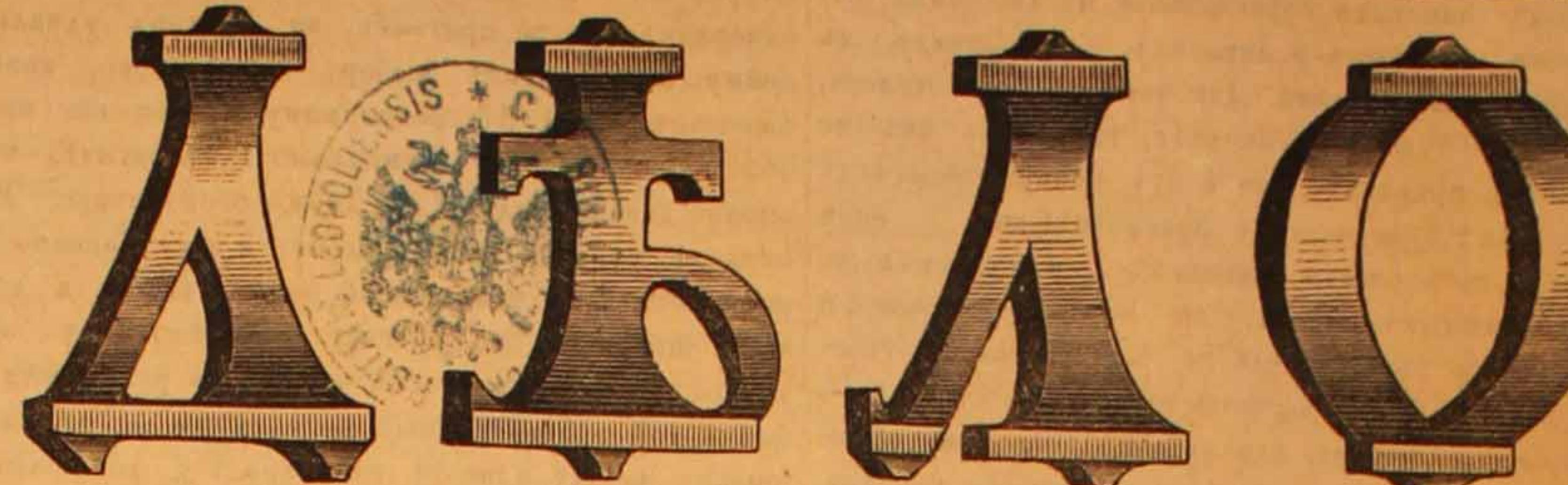

Виходить во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы,
кажды рукою (справа) о 4-5 год. попол. Литер. додатокъ,
книжка кожного 15-го и пособійного для кожного місяця
редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 улиці
Галицької.
Всіх іншихъ, посылки і реклами належить перевозити
підъ зрюкою: редакція і адміністрація „Діло“ Ч. 44 ул.
Галицька.
Рукописи не вкоряються толькъ на попереднє засіданіе
журнала.
Поодиноке число стоїть 12 кр. а. в.
Оголошенія приймаються по п'яті 6 кр. а. в. б'єт одног
трочкі печатокъ.
Рекламація неопечатаній вольний отъ порта.
Предплату належить перевозити франко (найлучше
потребується переказомъ) до: Адміністрації часописи „Діло“
ул. Галицька, Ч. 44.

Отъ Администрації.

Примо всіхъ нашихъ Вп. Предплат-
никъ поспішити єсть выбраніємъ за-
леглихъ рахунківъ и надсыланіемъ на-
лежності за б'єжучий кварталь — бо бу-
демо змушений обмежити накладъ и вы-
сылати лише тымъ, котримъ предплата
не скончилася.

До Вноважаного пана Юліана Романчука,
посла на округъ Калушъ-Войниловъ.

Выборцѣ округа Калушъ-Войниловъ осімъ-
люются пригадати Вамъ, Высокоповажаный
нашъ после, щобъ Вы старалися зробити що
въ справѣ перепесеня геометра зъ Калуша,
п. Людника Станкевича, котрого мы розумѣти
не можемо (бо той п. Л. Станкевич не має
поднебесна). Примо Васъ, Вп. п. после,
постараїтесь, де належить, щобъ его якъ
найскорше отъ насъ взяли. До того що гео-
метръ п. Людникъ Станкевич занимався
б'єль справами приватної натури, якъ по-
даль грунтівъ въ Томашовцяхъ, котре то село
Мазурами заколонизовано, а на комісії вы-
силає якогось молокососа, котрый Богъ зна,
чи що розуміє. Зновъ нароблять баламутства,
а ти хлопе плати!

Выборцѣ округа Калушъ-Войниловъ.

Отпустъ б'єменській и місія Єзуї- тівъ въ Лысци.

[Дописъ до „Діла“.]

М'єсточко Лысець, б'єгородчанського по-
віта, єсть въ давна м'єдемъ отпустовимъ, де
отбуваються два латинській, взгядно б'єменській,
а два рускій отпustы: на лат. „Wniebowzięcie
Matki Boskiej“ д. 15 серпня и на „Narodzenie
M. B.“ д. 8 вересня, а рускій на Спаса д. 18
серпня и на Честного Креста д. 26 вересня. На
одній и на другій отпustы прибуває въ околиць
мноожество народа, руского и лат. обрядовъ. За
попередного б'єменського священика, о. Барон-
ча, жили священики обохъ обрядовъ, а такожъ
прихожане всіхъ трехъ въ Лысци заступлені
обрядовъ: руского, латинського и б'єменського,
въ вгодѣ съ собою и въ взаимній
попланованію своїхъ обрядовъ. Ажъ отъ коли

наставъ тепер'шній парохъ, о. Брезинський,
згасла тая згода, а то головно черезъ понижу-
ванье и оскорблюванье нашого обряду и на-
шихъ священиковъ, тымъ о. Брезинськимъ.

Противъ о. Брезинського вношениі були
два разы экалобы до ординаріятвъ: б'ємен-
ського, латинського и руского, що б'єнь в'єрныхъ
русского обряду, вислов'явавши въ костелѣ и
и не б'єославши до причастія до руского цер-
кви, самъ запричастивъ ихъ непосвяченими
купонованими жидовскими колачами. Жалобы
наводили днѣ, коли то сталося: въ р. 1881 на
поправень свята Успенія Пресв. Богородицѣ и
8 вересня того-жъ року.

Якъ обходиться о. Брезъ, съ сусідними
рускими священиками, досить буде навести
слідуючій фактъ: о. Пиндусъ, парохъ въ Ні-
вочині, мавъ въ Лысци вуйка, честного м'є-
щаніна лат. обр., котрый въховавъ и до
стану священичого допровадивъ. Вуйко той
недавно померъ, а вдова Русинка запросила о.
Пиндуса, щобъ разомъ съ б'єменськимъ паро-
хомъ т'єло поховавъ. Коли т'єло спроваджено
до костела, просивъ о. Пиндусъ о. Брезъ-ого,
щобъ позволивъ ему надъ т'єломъ б'єтивати
службу Божу після гр. обр. На то о. Брезъ-кій
не приставъ, а толькъ съ великою неохотою
позволивъ при боковімъ престолѣ б'єтирати
службу Божу. А коли о. Пиндусови при кон-
ці служби треба було вина и води для опо-
локання чашъ и лат. паламаръ н'єть т'єї при-
боры въ закристії, о. Брезъ-кій передъ лицемъ
всіхъ людей завернувъ паламаря назадъ, не
позволяючи дати о. Пиндусови вина и води,
такъ що той противъ правилъ літургії му-
сієвъ чашу и палцѣ лишь руцікомъ витерти.
Такъ само по похоронѣ не позоливъ о. Бре-
зинській о. Пиндусови б'єправити анѣ парадаса,
анѣ панаходи. Ц'єле те поступованье дуже
горошило всіхъ прихожанъ, котрі були на
похоронахъ.

Не менше характеристичный и слідуючій
фактъ. Въ Лысци що року на вакаціяхъ про-
буває Василіянинъ о. Грицакъ, директоръ на-
родної школи въ Бучачі, у своїхъ родичвъ,
котрьхъ всіми силами спомагавъ. Отже торбкъ
померла въ Лысци знатна б'єменка, вдова Бог-
дановичева, мати лысецкого д'єдича, люби-
телька нашого обряду и богослуження. Сынъ

зи, знаючись съ о. Грицакомъ, якъ товаришемъ
школьнимъ, запросивъ его, щобъ разомъ съ о.
Брезинськимъ після гр. обр. поховать его ма-
тів. О. Грицакъ радо принявъ запрошене,
але підъ условіемъ, коли о. Брезъ-кій на то
позолить. Але о. Брезъ-кій анѣ суди Боже!
А коли родина вразъ съ братствомъ церков-
нимъ и поважними м'єщанами лысецкими ще
разъ прійшли просити о. Брезъ-ого, днѣ въ
великому гнівѣ б'єпов'ївъ имъ: „Ja was gaz
powiedzia, ще ja żadnych moskali, ruskich popów,
nie potrzebuję, a jeżeli by się który z nich pojawił, na ten czas zrzucam ze siebie stule i chowajcie sobie sami trupa swego“.

Що таке поступованье о. Брезъ-ого му-
сієло въєднати ему въ ц'єлій околиці не най-
ліпшу славу, не потребуємо додавати. Ажъ
отъ наступивъ б'єменський отпустъ въ Лысци
д. 15 серпня. О. Брезъ-кій уложивъ на той день
плянъ великого торжества и запросивъ до себе
на місію оо. Єзуїтівъ въ Станиславова. Місія
та мала протягнутися 4 днївъ, а то 15, 16, 17 и
18 серпня, хочь на день 18 серпня, якъ зв'єст-
но, припадає рускій празникъ „Спаса“ и рускій
отпустъ въ Лысци. Яке значене мавъ сей
поступокъ, порозумів'єте ясно, коли скажемо,
що о. Брезъ-кій давнійше жалувався до гр. к.
митроп. Ординаріяту на те, що въ дні єго от-
пусту парохи рускі въ Лысци въ своїй
церквѣ торжественно б'єправляють и тымъ
способомъ рускіхъ прочанъ б'єти латинського
отпусту оттягають, — по ч'ємъ гр. к. митр.
Орд. заказавъ м'єсцевому парохови рускому
въ дні лат. отпусту торжеств. богослуження
въ своїй церквѣ б'єправляти. Очевидно, що
въяначуочи свій отпустъ и місію єзуїтіску
навмисно на день руского отпусту, о. Брезъ-кій
хотівъ руского пароха ввести въ колизію ст-
роявленіемъ Ординаріяту, а евентуально
оттягнути рускіхъ в'єрныхъ б'єти руского от-
пусту и богослуження.

Пов'єтъ б'єгородчанській, якъ зв'єстно, на
50.000 душъ числити ледви 2.000 душъ лат. и
брм. обрядовъ; надъючись затимъ на отпустъ
найбільше прочанъ руского обр., о. Брезъ-кій
потребувавъ помочи к'олькохъ рускіхъ священ-
никівъ, котрі-бы спов'дали и причащали
в'єрнихъ рускіхъ въ костелѣ. Але знаючи,
що рускі священики, зраженій єго поступова-

ніємъ, готові на єго запрошенії не прибути,
упросивъ посередствомъ свого архієпископа ру-
скій митр. Ординаріяту, щобъ той умисно де-
легувавъ сусідніхъ священиковъ на той от-
пустъ и місію. И справдѣ, наші Ординаріяту
наказавъ деканатамъ б'єгородчанському и ста-
ниславівському, щобъ на той отпустъ делегу-
вали священиківъ для спов'ди и причащенії
рускіхъ в'єрнихъ. Котрьхъ священиковъ та
деканы делегували, не знаємо; явилось толькъ
въ день отпусту два делегати: о. Заклинській
въ Б'єгородчанъ старихъ и о. Паукъ въ Са-
джави. Крімъ того єдинівъ о. Брезъ-кій самъ
б'єть села до села по рускіхъ священикахъ и
запрошувавъ ихъ лично, а агенты єго запрошу-
вали селянъ и м'єщанъ по ц'єлімъ пов'єтамъ.

Вже вечеромъ дня 14 серпня пріїхали
єзуїти и при гуку мозд'єр'ївъ отправляли ве-
чірне богослуженіє. Въ день отпусту д. 15
почались въ костелѣ властиві отпустові б'є-
прави; вонене, співви костельній, процесія и
неперестаний грохотъ мозд'єр'ївъ стягали
в'єрнихъ. Агенты костельній б'єгали по корши-
махъ и заїздахъ, скликаючи рускіхъ прочанъ
до костела на спов'ди, а навіть самъ о. Бре-
зинській намовлявъ рускіхъ в'єрнихъ, щобъ
не йшли до церкви. Але диво! Рускі прочане
зам'єтъ до костела горнулися до церкви, до-
ждаючи ту спов'ди и причастия. Парохъ м'є-
сцевий, запрошивши до себе Василіяна о.
Грицака, вайшли въ церковь и спов'дали на-
роць, а коли швидко за тымъ прибули деле-
гати деканальний, оо. Заклинській и Паукъ, то
їхъ на просьбу пароха вступили до церкви и
выспов'дали разомъ всі чотириколо 500
в'єрнихъ, по ч'ємъ о. Грицакъ б'єсп'явавъ
службу божу и запричастивъ ихъ.

Коли затымъ делегати вибралисѧ ити до
костела, стрітили ихъ провізори церковні и
старшина громадска и вручили имъ на письмѣ
просьбу, щобъ не йшли до костела, бо громада
такъ обурена на о. Брезъ-ого, що хоче не пу-
стити ихъ до костела. „Мы Русины лысецкій
— пишеть въ тімъ ц'єкавомъ документѣ —
чули, и то вже всюди знають, що тутъ въ на-
шому Лысци якісь к'ейнди мають якусь мі-
сію робити и богато казань говорити; на що
того есть, мы не знаємо. Чи не хотять они
такъ якъ тамтого року панъ Чернецкій, орга-

Друге „В'є“ академиківъ-Руси- новъ въ Коломыї д. 7. серпн. 1884.*)

Вандровка рускої молодїжи по Галичинѣ, та
руськіхъ академиківъ въ Коломыї — та
два послідній проїзды нового житя молодыхъ
єуть на насъ — промінули скоро, але не безъ
сліду: лишився по нихъ милій споминъ въ
сердцахъ молодыхъ вандровниківъ, оставивъ и
м'єростійний споминъ въ неодній серці,
що не такъ живливо вгадує про недалеку на-
шу минувшість.

Якъ юсінь буде въ тої вандровці, та
чи м'є право молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народныхъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народнихъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народнихъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народнихъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народнихъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народнихъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-
наїмъ явні докази на се, скаже за
недавна исторія розвою д'єла нашихъ
народнихъ, коли ще суть у насъ люди, що
неручною іронією витають кожде почате
намъ д'єло, вагають потребою і конечностю
нашого народного отродженя. Наша руска
молодіжъ въ вольній хвили іде съ свободною
правою молоді люді ставати публично
громадою і радити поважно про д'єла пущ-
нин, іхъ дотикаючі, — не скажемо, але
каже за насъ недалекій часъ, що чей при-<br

нистъ кс. Брез—ого подписы збирати, абы Ру-
сины свой рускій календарь змѣнили и на-
лат. обрядокъ переходили. Тото дуже перестра-
шило всѣхъ нашихъ рускихъ парафіянъ, а мы
чули, що й нашій оо. духовній рускій мають
тутешному ксёндзови Брез-ому помагати въ
костелѣ Русиновъ сповѣдати и причащати. Мъ
далъше не можемо внести понижування нашогъ
обряду и для того Васть Всеч. оо. духовныхъ
найпокбрнѣйше просимо, не йдѣть до костела
тымъ бѣльше, що боимося, абы Вамъ яку зне-
вагу тамъ самі парапіяне не зробили".

Прочитавши таке посланіє, оо. делегаты
до костела не вѣшли; іншии делегованій на-
вѣть не ъздили до Лысця. За то прибули 4
священики не делегованій, вдались только на
приватну просьбу о. Брез—ого, а то: оо. Стру-
тыньскій въ Ямницѣ, Терлецкій въ Угринова-
долѣшного, Дроздовскій въ Пацыкова и Бод-
нарь въ Свиствльникѣ, котры служили, сповѣ-
дали и причащали въ костелѣ, а о. Дроздов-
скій на тѣмъ отпустѣ пробувъ цѣлый 4 днѣ,
т. е. навѣть въ свято Преображенія. Але ми-
мо тыхъ помочниковъ не удався отпустѣ анѣ-
мисія. Дуже маленьке число Русиновъ яви-
лося въ костелѣ, а цѣлый здигъ народа от-
правивъ отпустѣ и сповѣдь въ свояи церкви.
Особливо на Преображеніе звышъ 1000 вѣр-
ныхъ отбуло въ церкви сповѣдь и причастіе,
а прекрасна проповѣдь о. Паука загрѣла ихъ
до побожности и любови нашего обряду.

Ще одинъ цѣкавый фактъ зъ того бр-
меньскаго отпусту заслугує на згадку. Въ самъ
день отпусту, д. 15 серпня, явилися въ Лысци
двѣ поважній польскій невѣсты, котрѣ въ упо-
важненія ц. к. Намѣстництва и лат. архіепи-
скопа квестували на будову чи направу яко-
госъ лат. костела. О. Брез—скій радъ-не-радъ
позволивъ имъ сѣсти при костелѣ и квесту-
вати, але коли прощане почали до ихъ стола
дуже горнутися и жертвы складати, о. Брез—ій
позавидѣвъ имъ и пославъ свои кухарки, на-
кавуючи имъ прогнати квестарокъ, кажучи:
„Bójoie się Boga, idźcie i naprzedcze te kobiety od
kościoła! Ja zaprosił Jezuitów i karmię moim
kosztem, a oni mi wszystko zabierają !“ Але коли
кухарки не смѣли сего розказу выполнити, о.
Брез—ій лагодячись на вотиву, въ великомъ
гнѣвѣ выбѣгъ въ костела, перевернувъ кве-
старкамъ столъ съ образками и панѣ нагнавъ.
Чи все се такожъ ad majorem Dei gloriam ?

Переглядъ часописей.

(„My lubimy Rusinów“ и „piekielna agitacya rusińska“. Неласкотъ поглядѣвъ и претенсій польскихъ на справу руску. „Gazeta Krakowska“ и „Nowa Reforma“ о мовѣ и промесѣ нос. Романчука.)

Давненько вже не достарчали мы нашимъ читателямъ той розрывки, яку може або повинно

Въ обширномъ и всѣхъ дуже занявшомъ
справованю тов. Я. Кулаковскій говоривъ
про значеніе рѣвноправности на полі школъ-
ництва и про борбу, яку народъ рускій му-
ситъ вести въ той цѣли, чтобы права, призна-
ній ему на тѣмъ полі, дѣйство були переведеній.
Подносишъ съ великимъ натискомъ, что моло-
дѣжь руска по всѣхъ гимназіяхъ на провинціи
муситъ учитися выключно по польски, при-
нѣмъ науку языка руского зведено до ряду
языка надъ-обовязкового, — и опираючись на
датахъ статистичныхъ пяти гимназій всѣдной
Галичини (Станиславѣ, Коломыя, Самборъ,
Перемышль, Бережаны) про число руской мо-
лодежи гимназіальнои, оказалось, что въ тыхъ
пяти гимназіяхъ учится 44% молодежи рускои.
Го значитъ: послѣ того размѣру — коли для
66% молодежи польской есть ажъ пять гимна-
зій, то для 44% молодежи руской належало бѣ-
утворити бодай четыри гимназіи съ языкомъ
выкладовымъ рускимъ. Подобній отношенія
стрѣчаются у всѣхъ гимназіяхъ всѣдной Га-
личини.

Переходячи до справы руского языка на
университетѣ львовскомъ, оповѣвъ его исто-
рию и поднѣсь моментъ заведенія польского
языка замѣсть обоихъ краевыхъ и зазначивъ,
що и въ той найвысшой институціи науковой
насъ дознає руска народнѣсть не менше
християнскаго. На университетѣ львовскомъ маютъ
выховуватися и образуватися будучи урядни-
ки, профессоры и священики для руского наро-
да, але на жаль ту рускихъ выкладовъ дуже
мало, бо они обмеженій до двоихъ катедръ, т. е.
катедры языка и литературы рускои и кате-
дры австрійскаго права приватного. Говоривъ
альше про велику недостачу, яку Русинамъ
львовскому университету мусить терпѣти та-
ожъ черезъ то, что на университетѣ львов-
скомъ до сего часу не мають ще выкладовъ
одной исторіи — при великѣмъ значенію исто-
рии роднои для насъ Русиновъ, которымъ має
на открытии нашу народну бувальщину, нау-
чи горячо любити свой народъ и показати
у, по котрой намъ ити слѣдує, коли теперь
редъ хмарного небосклону нашего народного

часомъ становити перегляданье цѣкавѣйшихъ от-
зываў газетныхъ о справахъ дотыкающихъ зъ
близька нашего житя. Для чого се такъ сталося,
въ то не будемо ту входити, такъ само якъ не
думаємъ прірѣкати, що й отъ теперь переглядъ
часописей буде вестися правильнѣйше. У насть
теперь такъ богато власныхъ домашнихъ и то
дуже важныхъ спрать, що неразъ нема часу и
мѣсця на виписуванье и опрокидуванье тыхъ
„дивоглядій“, якій виписують о насть сусѣды, —
доброго що небудь, якъ звѣстно, они дуже рѣдко
скажуть. Але ось нынѣ, коли лучаєся хвилина,
зробимъ собѣ те „медоумеденіє“ и загляньмо въ

двѣ краковскій часописи, щобъ послухати, якъ то
гарно отзываются они о найновѣйшой манифеста-
ціи руской въ соймѣ краевомъ и щобъ ще разъ
доочне переконатися, якъ понимаютъ Поляки
дружбу и союзъ съ Русинами.

Зачнемо отъ „Nowej Reformy“, дневника
хочь не завсѣгды намъ прихильного и не все
ясно розумѣючого наше становище, але все таки
на только честнога, що не вагуєся неразъ скла-
зти горку правду въ очи нашої „ерархії су-
спольной“ и милостиво въ еи имени пану-
ючої бѣльости соймової. Таку горку правду
сказала имъ „Nowa Ref.“ и въ ч. 210 по поводу
мовы и протесту пос. Романчука при случаю за-
тврдження выбору п. Журовскаго. „Справа та —
пишесь на чольномъ мѣсци того и-ру — вразила
дуже прикро. Есть то der Fluch der bösen Tat.
Соймъ въ роцѣ минувшомъ — скажѣмъ отверто
— зробивъ помилку, покликуючи Журовскаго на
мѣсце Искрицкаго, который зложивъ мандатъ.
Зробивъ помилку подвойну: разъ, що верифику-
вавъ выборъ, который черезъ зложеніе мандату

стався безпредметнымъ, а по друге, що покий-
кавъ до сойму иишого посла; коли въ р. 1873
подобну рѣчъ зробила рада державна, покликуючи
Мизеса на мѣсце Мадеевскаго, то се зъ нашои
стороны выкликало сильни (gwałtowne) протесты.
Наслѣдкомъ той помылки була нова помылка, ко-
тру зроблено нынѣ; соймъ опинився въ фалши-
вой позиціи. Русины мѣркували, що скоро выборъ
Журовскаго стався звѣстнымъ ажъ по ухвалѣ
соймової, то они мають право до 14 днѣвъ ви-
ести протестъ, тымъ бôльше, що §. 13 регуля-
мину на се позволяє. Выдѣлъ краевый хотѣвъ
удержати консеквенцію торочної ухвалы соймо-
вої и не завѣдомляючи навѣть сойму о змѣстѣ и
мотивахъ протесту, прямо перейти надъ нимъ до
порядку дневного, — бо протесту противъ ухва-
лы соймової допустити не можна, а §. 13. регу-

лямину не обовяззуе. Коли вицемаршалокъ выкли-
кавъ: „Пос. Романчукъ мае голосъ!“ — ляка-
лись мы выступленя пристрастного, заваятого,
внесеня скрайнога. Сталося противно. Нечувано
спокойне, бесприестрастие, рѣшуче, але дуже по-
важне выступленье пос. Романчука зробило вра-
жение, которому тѣ навѣть не могли опертися,
котрїй минувшого року голосували за принятьемъ

житя отмовляють намъ правъ самостойного народа и стараются вести насъ то въ одинъ, то въ другій бокъ: кажучи намъ бути то Поляками то Москалями — а исторія одна має просвѣтити насъ и показати намъ ясну и правдиву дорогу!

По докладнôмъ, съ повнимъ зрозумѣньемъ
стану рѣчи обробленнôиъ и удачно выголо-
шеннôмъ рефератъ — предложивъ тов. Кулач-
ковскій революцію, котру бевъ змѣны принято
одноголосно, якъ слѣдує:

Въчами у Львовѣ, домагається:

1) Щобы на всѣхъ факультетахъ университetu у Львовѣ заведено выклады въ языцѣ рускомъ, а закимъ се послѣдуе, щобы а) вже теперь открыто на университетѣ у Львовѣ катедру исторіи руского народа и краю съ языкомъ выкладовымъ рускимъ; б) щобъ системизовано катедры дотеперъшныхъ двохъ суплентуръ съ языкомъ выкладовымъ рускимъ на выдѣлѣ правничомъ, а се обсаджену теперь доцентуру для карного права и карного судоводства и необсаджену доцентуру для цивильного судоводства.

2) щобы въ цѣлой всхѣдной Галичинѣ открыто гимназіальныи и реальныи школы съ рускимъ языкомъ выкладовымъ, отповѣдно до потребъ и числа руского населенія въ Галичинѣ, а взглядно, щобъ истнуючї вже теперь гимназіальныи и реальныи школы въ всхѣдной Галичинѣ перемѣнено на школы съ рускимъ языкомъ выкладовымъ; а закимъ се послѣдує, щобъ у всѣхъ клясахъ гимназій всхѣдной Галичини введенено вже съ рокомъ школьнымъ 1885/6 для руской молодїжи паралельныи отдѣлы съ языкомъ выкладовымъ рускимъ.⁴

(Дальше буде.)

Журовского до сойму. А коли п. Романчукъ ствердивъ, що се протестъ не противъ ухвали сойму, але противъ выбору Журовского, коли выказавъ, що §. 13. регулямину и доси ще має обовязуючу силу, -- сумнѣванося въ загалѣ, чи справодавець выдѣлу кр. зможе оборонитися. И справдѣ, оборона такъ способного и рутинованого референта була надъ волкій описъ слаба, а доказъ, що §. 13. не обовязує, зовоемъ ему не удався. Оперъ биъ его на фактѣ, що разъ соймъ виѣсь той провизоричный регуляминъ — на спеціальну нараду, и що въ той нарадѣ §. 13. упавъ. Се правда, — але не менша правда й те, що соймъ той нарады не докончивъ; що зъ помѣжъ 90 параграфовъ ухваливъ только кольканайцять, черезъ що не прїшло навѣть до третього читання. Іншими словами: новий, постбійний регуляминъ ще доси не ухвалений — отже давний, провизоричный въ цѣлості обовязує. Се не дається закрыти нѣякою аргументацію. Оборона пос. Петруского була бъ затымъ на нѣщо не здалася. Тымъ більше, що Русини внесене свое сформували дуже умѣрено, жадаючи только, щобъ справу отослати назадъ до выдѣлу краевого съ порученiemъ — щобы здавъ справу про змѣсть протесту. Але більшостъ хотѣла бути консеквентною, хочь-бы се була консеквенція въ блудѣ. Клюбъ центрумъ вагався, нараджувався, зъ нарады выпало правдоподобно голосованье противъ внесення Романчука, бо один зъ центрумъ вийшли зъ салѣ, другихъ бачили мы голосуючихъ противъ, а только два чи три голосували за внесенiemъ. Лѣвиця, незъорганизована, голосувала тымъ разомъ съ Русинами, переконана, що поступає правно и справедливо. Русини зголосили протестъ".

такими суть у них п. Романчукъ и Альбертъ, хочь звѣтно, що "Русини Ради" зовоемъ не брала участя въ послѣдній разъ, але управляемъ акцію виборчою спільнотою ad hoc комитетъ. И не въ томъ посмѣшилъ "Gaz. Krak." лежить вина сойму, що откликнуло "для консеквенції" управненій жалобы Русинівъ, але въ томъ, що "свою новаго бѣ разу же придушавъ ихъ". Придушити! — се властиве слово, се властивий спосѣбъ поступовання стыдъ "żuwiolem tyle cieplu i zלחachotuš", — се едина політична тактика тихъ людей, потрапиеньє говорить о "jałgrzei", розгадованії "ukraju w išieniu rusinizmu". Боже, дай намъ терпеливость и умѣреність, щобъ не брызнути погордою въ очи той суспільності, чи кастѣ, чи котерії, котра въ серцю своїмъ находитъ таку бездну перфідії и гіпокризії, щобъ предвидавъ выречи подобній слова! Гей, Поляки галиції, не вже-жъ у васъ до той мѣры выгласо почутъ не читати подобній кровава підбурювання, кошмарна могилу вашої власної будущанї, и не запротестуете противъ нихъ, анъ словомъ не озветьесь?"

Соймъ краевый.

(У періодъ, II-а сесія).

I. Засѣданье зъ дня 12 вересня 1884.

Открытие другої сесії соймової отбулося безъ всякого торжества. По скончатованю достаточного комплекту открытии маршалокъ въ пятницю 12 с. м. засѣданье и приступлено заразъ къ выбору секретарѣвъ. Секретарями выбрано: Стаденъого, В. Сап'гу, Свягальевича и С.

Безперечно, что дуже насть то тѣшитъ, коли „Nowa Reforma“ отдае повну справедливости выступленю нашего посла и сама является перекона-ною его аргументами. Жаль только, что на тѣмъ она й стае, что не заостановляеся лѣпше и глубше надъ тымъ головоломнымъ пытаньемъ: что вла-стиво робити воѣмъ честнымъ, здорово мыслячимъ и незаслѣпленымъ посоламъ въ такомъ разѣ, коли большоѣ схоче бути консеквентною, хочь-бы се буда консеквенція въ блудахъ? Куды зайдемо мы, куды зайде край съ такою консеквенцією? И не вже-жь таки межи Поляками не найдесь нѣхто, кто бы противъ такои консеквенціи по-смѣвъ заложити свое veto, котре не такъ, якъ протестъ Русиновъ, мало-бъ только „теоретичне“ значеніе?

Але, якъ кажемо, статія „Nowej Reformy“ се ще золото въ порівнаню отъ хочь-бы съ ôт-зывомъ о той-же самой справѣ „Gazety Krakowskiej“. Органъ той починає отъ того, що справу ту называє „дуже дрбною“ и съ вдоволенiemъ ажъ два разы въ одномъ реченю повторяє ту фразу, якъ коли-бъ хотѣвъ еи вбити собѣ въ память. Дуже дрбна! Справа выбору заступника народного, потоптаня правъ конституційныхъ,— справа тыкаюча самыхъ основъ нашого политичногожитя для краковской шляхты есть „*sprawa drobna*“, котра только „*oddala świadectwo gozga staniu się zapędów szczerowowych.*“ Правда, газета тая нѣбы й признає намъ щось, говорячи, що „мы (Поляки) не умѣемо собѣ належно радити съ елементомъ такъ цѣннымъ и благородпымъ и представляющимъ такъ богато засобовъ для будущины краю, якимъ есть елементъ рускій“, — але заразъ въ слѣдуючомъ (211) н-рѣ показуєсь, якъ бы то „*Gaz. Krak.*“ хотѣла „собѣ радити“ съ тымъ любезнымъ елементомъ.

Посля переконаия „Gaz. Krak-oi“ цѣла
справа есть только новымъ знакомъ „jałgrenia“,
веденого въ краю именемъ „rusinizmu“. Ишло
тутъ не о що иного, якъ о „протестъ противъ
запавшой ухвалѣ сойму“, а се „рѣчъ нечувана и
неможлива зъ становища конституційного“. Дѣло
було таке, что въ окрузѣ Лиско-Балигородъ-Лю-
товиска „кандидатъ „Русской Рады“ бувъ поста-
вленый противъ кандидата комитету краевого.
Чимъ есть кандидатъ „Русской Рады“, се вѣдомо
каждому, и для того не маємо за зле канди-
датови пану Журовскому нѣякого
зробленого „wysilenia“, — противно,
покладаемо то за заслугу“. Огъ якъ ду-
мае нашъ братъ Полякъ краковскій дати собѣ съ
нами раду. На бокъ всяки скрупулы, всякий взгля-
ды на законъ и на совѣсть! Кожде „wysilenie“,
чи то въ формѣ подкупу, подмовы, отуманеня, чи
и въ формѣ прямого силуваня выборцѣвъ уважа-
тись буде не грѣхомъ, не нечестею, але патріо-
тичною заслугу, коли только змагає до того,
щобъ „уготовати пути“ польско-жидовскому ко-
митетови выборчому, а усунути кандидата-Руси-
на. Но се прецѣ звѣстна и очевидна рѣчъ, що
подъ кандидатами „Русской Рады“ „Gaz. Krak.“
розумѣє всѣхъ Русиновъ; аже-жъ кандидатами

валъокій, Мадейскій, Арт. Потоцкій, Романович
Рыбицкій, В. Санѣга, Сцишо, Скалковскій, Смѣ-
жевскій, Стадновскій, Водзицкій. — До ком. ад-
міністраційнои: К. Бадени, Хамецъ, Чер-
каскій, Т. Дѣдушицкій, Грохольскій, Генцель-
янко, А. Єнджеїловичъ, Кашевко, Козьебродскій
Діновський, Мѣрошевскій, Овишкевичъ, Пилять-
Ромерь, Жарскій, Жавицкій. — До ком. прав-
ницой: Фрухтманъ, Ленартовичъ, Мадейскій
Сынгалевичъ, Завадскій, Цоль, Жарокій. — До
гом. люстраційнои: Іссаковичъ, Лясоцкій
Мохнацкій, Попель, Сава, Шептицкій, Тышкевичъ
Василевскій, Воляньокій. — До ком. петицій-
нои: Бережницкій, Билинський, Гнѣвоть, Голь-
евокій, Горецкій, Капри, Копыцинський, Корытов-
скій, Кучковскій, Ленартовичъ. Лазарскій, Лука-
севичъ, Охримовичъ, Плавицкій, Плазинський, Р-
Потоцкій, Б. Розвадовскій, Т. Розвадовскій, Сѣ-
чинський, Шептицкій, Симонъ, Верницкій, Тар-
новскій, Зборовскій. — До ком. дорожной
Борковскій, Чайковскій, Дембовскій, Гноинський
Гросъ, Яворскій, Козьебродскій, Менцинський
Стадновскій, Старовейскій, Торосьевичъ, Журов-
скій. — До ком. банковой: Абрагамовичъ
Гольдманъ, Горайскій, Лубинський, Майдичевскій
Поляновскій, Русоцкій, А. Санѣга, Смаржевскій
Вайгель, Люд. Водзицкій. — До ком. горни-
цой: Хамецъ, Горайскій, Гавзнеръ, Охримовичъ
Сушинський, Слонецкій.

В. Сапъга, Скшиньский, Слонецкий.
На послѣдокъ секретарь Бадени отчитавъ
следующій внесенія: 1) Внесенье Цоля и товари-
шъвъ о змѣнѣ постановленъ о судовой екзекуції.
2) Внесенье Менциньского въ справѣ реви-
зії закона дорожного зъ 18 серпня 1866. 3) Вне-
сеніе Гавзіера о выбраніе комисії зъ 9 чле-
новъ въ цѣли оцѣненія статута организац. желѣ-
зниць державныхъ. 4) Резолюція о змѣнѣ закона
о регуляції рѣкъ (п. Мѣрошевскаго). 5)
Внесенье ко. Бухвальда съ проектомъ закона
конкуренційного. 6) Внесенье Гольевскаго о
змѣнѣ закона о будованю церквей. 7) Внесенье
Козьебродскаго о асекурації школьніхъ будын-
ковъ. 8) Интерпеляція Сангушки, чи правою
есть, що межи желѣзницю Кароля Людвика а
трансверзальною заключено картель въ справѣ
тарифъ и чи правительство не порозумѣєся въ
сѣй справѣ съ органами краевыми до сего по-
кликаными. — На сѣмъ закончилося перше за-
веденіе.

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія.

(Именование маршалковъ краевыхъ.) Дня 12 в.
с. вересня оголосила урядова „Wiener Ztg.“⁴ номи-
нація маршалковъ краевыхъ для Австріи висшої,
Карантіи и Зальцбурга. Маршалкомъ Австріи
висшої іменований патеръ Леонардъ Ахляйтнеръ,
абатъ зъ Кремсмінстеръ, а его заступникомъ пос.
Еміль Дирцеръ; маршалкомъ Карантіи пос. дръ
Іосифъ Ервайнъ, а его заступникомъ совѣт. го-
варчій Кароль Галингеръ; въ кованци маршалкомъ
Зальцбурга гр. Кароль Хориньскій, а его заступ-
никомъ бургмістръ зъ Оберндорфъ Адольфъ Май-
нінгеръ. Въ Карантіи члены президіи сойму на-
лежать до сторонництва либерального, въ Австріи
висшої и Зальцбургу заменований маршалками
консерватисты, а ихъ заступниками либералы.

(Бесѣда Тиссы), выголошена оногда на згромадженю выборцѣвъ въ Великомъ Варадинѣ, зробила не лишь въ Угорщинѣ, но и за границями державы велике вражене, а цѣла праса угорска, австрійска, а по части и нѣмецка займаєся нынѣ оцѣненiemъ поглядовъ политичныхъ угорскаго шефа управы и значеня реформъ заповѣдженыхъ Тиссою. Мадярскій газеты не выймаючи и органовъ умѣреной опозиціи заслѣпленій въ своѣмъ ультрамадярскому патріотизму хвалять проекты Тиссы и мовь не добавчаютъ, якій консерватизмъ, або лучше сказать ретрогресія, крыєся підъ либеральными фразами сей найновѣйшой программы угорскаго президента министровъ. — Вже зъ короткого змѣсту, поданого въ послѣднѣмъ числѣ „Дѣла“ посля телеграфичныхъ донесень можна вымѣркувати, що реформы, заповѣдженій либеральному министру, зовсѣмъ не основуются на принципахъ либерализма, бо мають на цѣли зъ одного стороны розширене власти администраціи на шкоду парламентаризму черезъ продовженье часу тревання посольскихъ мандатовъ, а зъ другої стороны змѣряють пляны Тиссы до ограничения конституційныхъ свободъ обывательскихъ підъ покрывкою привиденія небезпечныхъ агитацій. Тисса бажає именно, щоби ему парламентъ признавъ право завести на ограниченій частъ ставъ выемковый для енергичнѣйшого побореня національныхъ, вѣроисповѣдныхъ и соціалистичныхъ агитацій. Що, говорячи про вѣроисповѣдній и соціалистичній агитаціи, мавъ Тисса на думцѣ антисемитизмъ, а взглядно рухъ анархистичный, се легко зрозумѣти, но не тяжко такожъ отгадати, кого мавъ онъ на думцѣ, згадуючи про проекты законовъ, що мають ему дати власть выемкову противъ агитаціямъ національнымъ. Законъ, якій бажає Тисса мати для забезпеченія своеї акції въ тоймъ отношеню, се санкція мѣръ репресійныхъ противъ всѣхъ немадярскихъ народностей, осо-бенно жъ Хорватовъ: а кояи зоси могли хорват-

оки опозиціонисты бодай въ прасѣ выявити передъ свѣтомъ покривдженѣе своихъ національныхъ правъ, то теперь и на прасу наложитъ угорска „ліберальна“ управа свою тяжку руку, а за статіи „розсѣваючій ненависть“ будутъ авторы ихъ потягани до отвѣчальности не передъ судомъ присяжныхъ, але передъ трибуналомъ „ученыхъ“, розумѣється мадярскихъ. Якій выглядъ для угорскихъ, вже и такъ змадяризованихъ Русиновъ, ая Словаковъ та Сербовъ, отгадати не тажко.

(Палаты лѣкарскі.) Союзъ австрійскихъ лѣкарѣвъ, що отбувае теперь свое засѣданія въ Бернѣ, рѣшивъ внести до рады державной петицію въ справѣ полагоджения палатъ лѣкарскихъ, котрѣ мали-бы бути устроеній на взорѣ палатъ адвокатскихъ, потаріальныхъ и промысловыхъ и мали-бы сповняти задачу заступницства интересовъ стану лѣкарѣвъ, подобно якъ аналогичній корпораціи прочихъ свободныхъ аваній. — Кромѣ того рѣшивъ зѣздъ союза австр. лѣкарѣвъ завозвати правительство до ревизіи австрійскаго законодавства санитарного, утвореня державнаго бюра здоровья и выданія строгихъ приписовъ противъ лѣкарскому партацтву (Surpfutscherei). (Новеля промыслова.) Правительство завозвало недавно палаты торговельно-промышленій, щобы выразили свою гадку що до деякихъ устуловъ шестой главы новелъ промысловой. Огновъ-ди на дочинчній пытанія маютъ наспѣти найдальшѣ до 1 н. с. жовтня, позаякъ новеля промысловая буде однимъ зъ першихъ предметовъ, котрїй прийдутъ въ осени подъ обрады высшої палаты рады державной.

кожъ курія не зробила що жадныхъ уступокъ и наколи не має вернутись давна система реїсіїна. то мусить, якъ дотеперь, въ церковно-политичномъ пытаню тревати застоѧ, доки курія не згодится на обсадженіе згаданыхъ епископствъ въ такій способъ, въ якій се для интересу державы есть добрый. — Въ дѣлѣ недавнаго зневаженія нѣмецкои хоругви на побережу заходной Африки доносять, що се нѣякъ не вплине шкодливо на розвой тамошніхъ нѣмецко-англійскихъ отношенъ. Нѣмецкій газеты разбирають теперь глубоко и широко, длячого нѣмецкій цѣсарь надѣливъ кн. Бисмарка въ день роковинъ битвы подъ Седаномъ ордеромъ роиг le шегітѣ и вносять зъ сего, що кн. Бисмаркъ доконавъ въ послѣдніхъ дняхъ дѣйстно якогось великого дѣла военнаго на поля политики заграницной, або цѣсарь Вильгельмъ хоче симъ передъ выборами доказати, якъ wysoko цѣнить онъ кн. Бисмарка и дати симъ познати, що нерадо видѣвъ-бы, щобы хтось его канцлерови супротивлялся.

Туреччина. Зъ Батумъ доносять, що се-рель бакинскаго населенія въ тираниѣ Османі-

(Конфліктъ въденьскои ради мѣской съ намѣстникомъ.) Рада мѣста Вѣдня рѣшила на засѣданю зъ дня 12 н. с вересня зб взглядовъ економичныхъ повздержатись съ будовою концесіонованої правительствомъ линіи трамваю. Намѣстникъ засуопендувавъ сейчасъ се рѣшепье ради мѣской, но коли радній рѣшили поскладати гриміально свои мандаты, намѣстництво откликало на другій день суспензію рѣшения ради громадской. — Фактъ сей выкликавъ въ цѣломъ Вѣдни велику сензацію, а якъ пишутъ зъ Вѣдня, не выключена евентуальность, что намѣстникъ подаотся до дамисія.

дь орменьского населения въ турецкой Ормении
носится на якусь ворохобию. Особливо среди
меньскихъ христіянъ запалувавъ въ послѣд-
хъ часахъ рухъ революційный и они намѣря-
лись освободитиоя зъ підъ турецкого панования.
Всімъ рухомъ революційнымъ управляетъ комі-
тъ революційный въ Тифлісѣ, который перево-
дъ потайкомъ черезъ границю зброю и амуни-
цио. Недавно турецкій власти переловили на гра-
ци колька такихъ переоплокъ. — Зъ Констан-
тинополя доносятъ, что Порта рѣшила спонукати
европейскій державы до нового разбору египет-
ского питаня санитарного.

Египетъ. Пóсля вѣдомостей зъ Кайра въ экспедиціи суданьской запанували споры между фомъ арміи египетской и администрациєю войскою въ Лондонѣ. Шефъ экспедиціи, Стефен-хъ, есть зъ причины низького стану воды въ Нилѣ за первѣстнымъ пляномъ походу на Суданъ и Хартумъ, а администрація опираючись на мнѣніе Вольселея еоть зновъ за дорогою Нялемъ. Гордонъ доноситъ, что Хартумъ есть безпечное войско здоровое и крѣпкое. Мегдій стоитъ на по-днѣ отъ Кордофана коло Джебель Даа и мае 2.000 войска; онъ хоче 4.000 людей выслати на помощь осаджуючимъ Хартумъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Царь въ Варшавѣ. О дальнѣмъ побытѣ царской пары въ Варшавѣ рассказываютъ, что ласка-
вѣ и ввѣжливѣ поступованье такъ царя якъ и ца-
рицѣ зробило на жителѣвъ мѣста велике враже-
ніе. Царь и царица выѣзджали завсѣгды отвер-
гою каритою, а царица принимала власноручно
всякѣ прошенія, якій бы на улицѣ подчасъ єзды
подавано. На краковскому передмѣстю зомлѣла
була одна женщина, що подавала царици свое
прошеніе. Царица приказала вѣзникови пристати
и сама поспѣшила омлѣвшой на помочь. Якакъ
зновъ дволѣтна дитина клячала середъ улицѣ и
держала прошеніе; царица задержалась, а не могучи
достати сама прошеніе отъ дитинѣ, казала поли-
ціянтови поднести дитину до кариты, отобрала про-
шеніе, попестила дитину и сказала, що буде о-
ной памятати. Немало характеристичнѣмъ есть
такожъ, що коли якійсь гімназіястъ, котрого вы-
ключено зъ школы, подавъ прошеніе цареви, що-
бы его зновъ до школы допустили, царь заразъ
таки написавъ на прошеню „дозволяеся“ и от-
давъ прошеніе ученикови. Велику сензацію въ
мѣстѣ зробило, що царь въ інститутѣ глухонѣ-
мыхъ размовлявъ по польски съ тими учениками,
котрї по россійски не умѣли. — Велику vagu
приписуютъ такожъ іменованіямъ деякихъ вид-
нѣшихъ людей зъ польской шляхты. Такъ име-
нувавъ царь гр. Казим. Стаженського и гр. Ка-
роля Єзерского, маршалками двору, кн. Мат. Ра-
дзивила шамбеляномъ, а гр. Артура Потоцкого
камерюнкромъ. — Дня 11 и 12 с. м. отбувалися
коло Модлина (Ново-Георгіевска) маневры россій-
ской арміи въ присутности царской пары. Под-
часъ маневровъ царица являлася верхомъ на си-
бомъ кони. Дня 13 с. м. царь оглядавъ укрѣпле-
нія коло Варшавы, а 14 с. м. мавъ выѣхати до
Скерневиць.

Зъездъ трехъ цѣсаровъ. Коли се пишемо, цѣсаръ наибѣльшихъ трехъ державъ середно-европейскихъ суть вже на мѣсци своего зъезду якъ разъ може теперь важится судьба народовъ подлягающихъ ихъ власти. Що они радятъ что зъ той рады выйде, не знати. Поки что приходится намъ нотувати лишь поодинокій факты его безперечно великои ваги зъезду монарховъ. Цѣсарь австрійскій выѣхавъ 14 с. м. вечеромъ о год. до Скѣрневиць и мавъ приѣхати 15 с. м. въ полудне. Съ цѣсаремъ выѣхавъ такожь и министеръ дѣлъ заграничныхъ гр. Кальноки. Тоже самаго дня выѣхавъ до Скѣрневиць такожь и нѣмецкій цѣсарь. Его супроводжаютъ кн. Бисмаркъ съ овоимъ сыномъ Гербертомъ, адъютанты ген. Лоредорфъ и Радзивилъ, шефъ кабинету войскового Альбедиль и двохъ лѣкарѣвъ. Подчасъ приѣзду австрійскаго цѣсаря буде въ Скѣрневицахъ такожь и угороко-австрійскій посолъ при россійскому дворѣ гр. Волькенштайнъ и придворный секретарь въ австрійскомъ министерствѣ дѣлъ заграничныхъ Еренталь. — Программа зъезду була слѣдующа: Въ понедѣлокъ рано мавъ приѣхати насампередъ нѣмецкій цѣсарь, а познѣше донерва мавъ приѣхати цѣсарь австрійскій. На стрѣчу цѣсареви нѣмецкому мала выѣхати царска пара ажъ до Александрова, а на стрѣчу цѣсареви австрійскому наследникъ престола ажъ до Грабицѣ. Вѣторокъ мають отбутися великии овны, а по сихъ пиръ и представленье въ театрѣ. Въ середу рано отѣзджае нѣмецкій цѣсарь о 6 го-динѣ, а въ годину познѣйше отѣзджае цѣсарь австрійскій, котрого царска пара отпровадить ажъ до Щаковы. Цѣсарь австрійскій вертає въ четверть Вѣдня. По отѣздѣ цѣсарѣвъ выїде царь съ налою дружиною на замокъ до Любоченокъ на

Нѣмеччина. Въ дѣлѣ церковно-политичнаго
ытания доносятъ зъ офиціознаго жерела, що го-
вовнымъ условіемъ до розпочаття новыхъ перего-
орбъ съ куріею суть певній уступки, якій курія
ъ справѣ обсадженія архіепископства въ Колоніи
Познаніи мусить конче поробити. До си одна-

— Арештованные. Дня 27 мин. изоля зѣхали зъ Золочева до Буска судова комиія слѣдчи подъ проводомъ сов. Аязиона и на подготавъ переведеного нею слѣдата арестовано спершу трехъ жидовъ, мѣжъ ними польского агитатора Ицка Гольдберга, директора товариства кредитового въ Буску. Всѣхъ арестованныхъ отгружено до Золочева.

— Похоронъ бл. п. Константина Бобиневича отбувся въ Пасѣчной подъ Станиславовомъ при участіи коль-канайцятн священниковъ. Надъ могилою були двѣ гарній проповѣди; першу выголосивъ одинъ зъ священниковъ, а другу товарищъ и другъ Покой-ного, п. Леонидъ Заклинській зъ Станиславова.

— Товариство „Сѣчь“ у Вѣдни разпочинаеъ но-
вымъ школьнімъ рокомъ 1884/85 осьмнайцітый
рѣкъ иотнованія. Огъ заснованія въ 1868 р. до се-

Съчъ. Отъ заснованія въ 1860 р. до съ-
годня товариство „Съчъ“ громадило вою академи-
чну руску молодѣжь у Вѣдни въ свойтъ товари-
стѣ, щѣбы тутъ на взоръ давної Съчи збрата-
шия горячою любовію до рѣднаго руского народа
въ одну братію, — въ имя серіозной науки
и поступу, подати своимъ членамъ товарищамъ
всѣ можливій средства и збѣльшити кругъ знаній,
яке они на університетѣ только въ спеціальнихъ
галузяхъ наука набуваютъ. Товариство „Съчъ“
сповняло свою задачу добрною читальнею,
вечерніцями, отчетами, добрною библіотекою,
складающою зъ поэтора тысяча найкра-
шихъ литературно-науковыхъ дѣлъ первостепен-
ныхъ европейскихъ литературъ, а зарбно бога-
тою въ дѣла и дотычній матеріалы нашей руской
литературы и исторіи. Товариство „Съчъ“ истнае
вже 17 лѣтъ о власнѣй силѣ патріотичныхъ сво-
ихъ товарищѣвъ и сповняе честно и гѣдно своего
народа велику задачу. — Тому то съ новымъ ро-
комъ школьнімъ отзываемося щиро до всѣхъ Ру-
синовъ-академиковъ вѣденського университету, а
головно отзываемося до тыхъ нашихъ товарищѣвъ,
ще съ новымъ рокомъ школьнімъ вотупаютъ пер-
шій разъ въ университетѣ, щобы громадно впи-
сувалися въ наше товариство. Выдѣлъ товариства
„Съчъ“ уважае своимъ наибольшамъ обвязкомъ
подати чомочну руку словомъ и дѣломъ при впи-
сѣ, гляданю хаты и другихъ товарискихъ дѣлахъ.
— Хата товариства отворена отъ 1 жовтня цѣлый
день и заходится на передмѣстю Josephstadt
(VII Bez. Landongasse 49 A. 2. Stiege, Parterre 17.)
— За Выдѣлъ товариства „Съчъ“: Иванъ Куро-
вець; Евгеній Озаркевичъ.

Н О В И Н К И.

— Въ справѣ читалень подаемо до вѣдомости вѣхъ заходятся при основуваню тыхъ-же, щобы пошли до ц. к. намѣстництва лишь власно чно подписаній прошения о позволеніе засноя читалень, позаякъ прошения, на которыхъ не власноручныхъ подпісбъ основателѣвъ, отки въ наше намѣстництво. Однакожь звергаємо уважа се, що на прошеню до намѣстництва не бѣа бѣльше, якъ два або три власноручній подпісы, а на статутахъ цѣлкомъ не треба подпісъ основателѣвъ.

— До рускои школы народной у Львовѣ вписалось
съ до IV клясы 14 ученикôвъ; наколи-бъ ще
шь колькохъ вписалося, була-бъ вже заведена
окрема кляса четверта. При съй случайности
симо пôднести, что Ставроигійскій Институт
привувавъ для ученикôвъ сеи школы книжокъ вт
рости до 50 зр.

— „*Kościół jest ta potęga*“ сказавъ Мицкевичъ —
и того вѣрній вгасіа всѣми возможными способами
будуютъ косцольы на Руси. Для прикладу на-
дажу ту просторонь лишь колькохъ миль квадра-
тическихъ, на которыхъ въ продовженью двайцяти
года побудовано 14 костеловъ: 1) Підволочиска,
Мединъ, 3) Кошляки, 4) Синява, 5) Стрыївка,
Лозова, 7) Игровиця, 8) Плотичъ, 9) Галушян-
ська, 10) Буцнева, 11) Ходачківъ великій, 12)
льно, 13) Оліївъ, 14) Городышъ. Кроме по-
священныхъ ухвалено отавити костелы може вже
ки и сего року: 1) въ Боркахъ великихъ, 2)
Тростянци, 3) въ Янківцяхъ або въ Обарѣн-
къ. Въ декотрихъ зъ тыхъ костеловъ уста-
злено отпусты въ той самъ день, якъ въ цер-
кви храмъ, н. пр. въ Игровици. Зъ отки берутся
шъ на будованье тыхъ костеловъ, тяжко не-
сть отгадати, бо не воюды ставляются конку-
ренцію або за грошъ якого добродѣя. Злій языки

пчутъ, що то грошъ „рораганды таєв“...
— Тернопольщина двигається. „Бесіда“ розвивається
народна Торговля“ туй-туй отворито; читальни
разъ нови закладаються; тверезостъ межи на-
омъ скрѣпляється; въ церквахъ уже не самъ
нъ дякъ хріпить, а вже ту и тамъ можна
ти спѣвъ хоральний. Случайно бувъ я на У-
ніє Пр. Богор. въ Черніховѣ. Серце радував-
я чути такъ красный спѣвъ, до котрого стало
—40 спѣваковъ и спѣвачокъ. Штука то въ
ъ маломъ сельци зобрati такій хоръ. Но Всѧ.
Стефанъ Бѣлицькій свою щедростею, ревно-
ю и вытревалоотею доказавъ того. Спѣву у-
ть п. Ремеза. Зауважавъ я такожъ на отпустѣ
Черніховѣ, що сего року вже анѣ одного ев-
инѣ съ напоемъ нѣ съ хлѣбомъ не только на-
цу, но и на жаднїй улици не було видно.
Яло-бы труду, щоби Всѧ. душпастьрь воюди,
только есть отпустъ, постаралися о тое, щоби
цы не ставляли столовъ съ горѣвкою обочь-
кви и не давали соблазни народови.

— Загальний збръ товариства „Шкльна Помочь“
удеся завтра, въ середу, въ „Народн. Домѣ“
комнатахъ народнои школы о 7 годинѣ вече-
ть.

— Дръ Иванъ Добрянській зреєся доцентури каро права въ университетѣ львовокомъ. Мѣсце має занятіи, якъ довѣдаемось, дръ Петро Стєнскій.

— Руско-народный театръ пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Гриневецкого, забавитъ ще до 28 л. с. м. въ Бережанахъ, де дастъ ще кôлька представлень. Въ недѣлю дня 14 с. м. „Дѣть сироты“, образъ зъ житя парижского въ 6 отслонахъ; въ второкъ 16 с. м. по разъ першій „Федора“, найновѣйша драма В. Сарду, въ 4 актахъ, на бенефисъ И. Биберовичевоп. Въ четверть д. 18 „Бойки“ народна мелодрама въ 3 отслонахъ. Въ суботу д. 20 „Адріянна Лекувреръ“, драма М. Скрібого, а въ недѣлю д. 21 „Ярополкъ I-ий Святославичъ, великий князь кіївскій“, трагедія исторична К. Устіяновича, преміована на конкурсъ товариства „Руска Бесѣда“ у Львовѣ. — Зъ Бережанъ перѣде нашъ театръ на кôльканайцять представлень до Львова. Представлень будуть отбува-тися въ великой сали „Народного Дому“. Персональ нашого театру побольщений и скрѣплений кôлькомъ новыми силами, чиолитъ теперь двай-цать кôлька лицъ, посьдає власну оркестру, ко-тру ще намѣряє пôд чаю представлень у Львовѣ побольшити членами мѣской оркестры „Гармонія“. Поможи іншими представлений будуть у Львовѣ по разъ першій: „Новый Дворникъ“, народна мелодрама съ співами и танцями Ис. Воробкевича; „Никола Довбушукъ“, народна мелодрама А. С. съ музикую Ис. Воробкевича; „Сокольска дебра“, народна мелодрама Т. Г. такожъ съ музи-кою Ис. Воробкевича; „Бойки“, образъ народный въ 4 актахъ, съ оцѣвами; „На добродѣйний цѣлі“, комедія въ 3 актахъ Григорія Григоріевича; „Та-то на заручинахъ“, комедія въ 1 актѣ Г. Григо-рієвича; „Дивна пригода“, комедія Гольдонього, перевођъ зъ італійского Ю. Целевича; „Гуски и гусочки“, комедія М. Балуцкого; „Огвореніе са-льону“, комедія М. Балуцкого; „Олегъ“, трагедія К. Устіяновича; „Інтрига и Любовь“, мѣщанська трагедія Ф. Шаллера; „Дѣть сироты“ образъ зъ житя парижского; „Адріянна Лекувреръ“, драма М. Скрібого; „Федора“, драма въ 4 актахъ В. Сарду.

— Покликъ до Русиновъ мѣста Бережанъ къ окреотності. Огъ дня 27 л. серіяя с. р. гоотитъ въ нашомъ мѣстѣ рускій народный театръ зо Львова пôдъ зарядомъ пп. И. Биберовича и И. Гриневецкого, и давъ доселъ 12 представлень, въ кругъ которыхъ входили комедіи, мельодрамы, драмы, оперетки и т. п. оценичній штуки якъ оригиналній такъ и переводній съ музикую Воробковича и иныхъ. И наибôльше перебирчива публичніость мусонть згодитиоя съ нами, що нашъ театръ мае добраній силы и загаломъ пôдъ взглядомъ артистичнымъ стоить wysoko, незрбовано выше, якъ богато иныхъ провинціональныхъ трупъ, якіи наїмъ луча-лося бачити въ посльдніхъ лѣтахъ. Кажемо се не голословно, а на пôдготовѣ высказовъ польсковъ интелигенціи, котра вчоращногого дня чиленно зô-бралася, позаякъ дане було представленье на до-ходъ мѣщевои охотникои стражи пожарной и панове стражаки самій постараалися о розпродажѣ всѣхъ билетовъ. А що дирекція театральна до-ступила такои доброи славы въ оцінкіи публичній, то се належить приписати еи неусыпнымъ тру-дамъ и сильной води удержувати товариство за-

менше правильно отвѣдываютъ представлена, цѣле проче число зрителей складають изъ невеликого кружка бѣдной молодежи школьнай, а вся проча интелигенция, якъ мѣстцева такъ и позамѣщева, оказають — жаль сказать — надь мѣру рѣвно-душною. Тому-то звертаемось до патріотичнаго чувства земляковъ и просимо ихъ о материальну подмогу — о частѣйшій отвѣдности нашего театру. Просимо Васъ, Высокоповажаніи священники, закаленіи борцы за права русскаго народа: прибувайте и саміи и съ своими родинами и съ своими прихожанами, якъ се робили отцѣ духовныхъ въ окрестностяхъ Бурштина, Надѣброни, Калуша и т. д. Просимо Васъ, честный селяне-хлѣбороды: пойдѣть за голосомъ проводниками духовныхъ, а они Вамъ покажутъ дорогу, по которой идуя буде Вамъ мило и пожитично по цѣлотѣжневой тяжкой працы покрѣпиться хлѣбомъ духовнымъ въ народныхъ, политическихъ и религійныхъ. О великой важности такого товариства нема що й говорить, она видима каждому. Такое товариство должно здѣсь бы и у насъ, Русиновъ!

Шилдиголовъ Крышка.

— Зъ бродиши пишутъ намъ, что село Суховоля въ повѣтѣ бродскому, продавъ гр. Емануиль Борковскому живоди за 120.000 зр. Жидъ купивъ отъ графа навѣтъ повѣтъ и четвернико, которою продавъ п. Шумавскому живоди Лілевони за 96.000 зр.

— Жидъ Ямполеръ — якъ пишутъ — купуе отъ графа Госифа Міончицкаго села Ясница, Вербовицъ, Перешибицъ, Паликовъ, Лукавецъ, Орхѣвчикъ и Стибарицъ въ повѣтѣ бродскому. Графъ Міончицкий мае выѣхати до Россіи.

— Зъ Озѣрномъ пишутъ намъ: До Озѣрна прибувъ на мешканье рабинъ-чудотворецъ въ Завадова. Жиды купили ему въ Озѣрнѣ дѣмъ за 2000 зр. и выслали колькасъ въ поездѣ по его рѣчи. Бурмистръ п. Осташевскаго выслали по него зъ поважаніи своимъ повѣтъ и конѣ и повѣдали, что навѣтъ самъ вышовъ противъ него на пови-танье. Вже то другій разъ посыпалъ п. Осташевскаго, а тамошній завѣдатель получивъ за-вѣдательство капелліи въ Лещоватомъ, дек. лі-скаго.

Конкурсъ розписанный на опорожнену посаду II-го проповѣдника при Перешибицкомъ соборомъ храмѣ; плата 315 зр. а. въ фундації бл. п. еп. Сѣнгурского. Речинецъ конкурсъ до 15 жовтня 1884. Коли-бѣ убѣгався о туу посаду который зъ двохъ другихъ зъ той фундації готовыхъ функционарѣвъ катедральныхъ (строитель тайны по-канія и настоятель ризницѣ), то тымъ опорожнился-бы такожъ одна зъ тихъ посадъ (300 зр. рѣчно и мешканье). Отже убѣгателѣ мають выразно заявити, чи убѣгаются только о посадѣ II-го проповѣдника, чи такожъ и о кото зъ двохъ посадъ. Прошени мають вносити до другихъ посадъ. Прошени мають вносити до консисторіи черезъ деканальний урады.

Вѣсти зъ Епархіи Львовской.

Завѣдательство въ Рыковѣ, дек. золочѣвскому, получивъ о. Корнило Воевудку, завѣдатель въ Межигоріяхъ.

Інституцію на пар. Межигорцѣ, дек. рогатинскаго, получивъ о. Наркізъ Янкевичъ, па-рохъ зъ Рыкова.

Вѣсти зъ Епархіи Перешибицкої.

Презенту на парохію Чертеже, дек. сяніцкаго, получивъ о. Левъ Сембратовичъ зъ Дешницѣ.

Каноничну інституцію получивъ о. Алексей Стецишинъ на пар. Заліска воля, дек. яро-славскаго, а тамошній завѣдатель получивъ за-вѣдательство капелліи въ Лещоватомъ, дек. лі-скаго.

Конкурсъ розписанный на опорожнену посаду II-го проповѣдника при Перешибицкомъ соборомъ храмѣ; плата 315 зр. а. въ фундації бл. п. еп. Сѣнгурского. Речинецъ конкурсъ до 15 жовтня 1884. Коли-бѣ убѣгався о туу посаду который зъ двохъ другихъ зъ той фундації готовыхъ функционарѣвъ катедральныхъ (строитель тайны по-канія и настоятель ризницѣ), то тымъ опорожнился-бы такожъ одна зъ тихъ посадъ (300 зр. рѣчно и мешканье). Отже убѣгателѣ мають выразно заявити, чи убѣгаются только о посадѣ II-го проповѣдника, чи такожъ и о кото зъ двохъ посадъ. Прошени мають вносити до другихъ посадъ. Прошени мають вносити до консисторіи черезъ деканальний урады.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

— О. Петро Назаревичъ, парохъ зъ Вислоки нижнаго, дек. ясликого, упокоившися въ 52-тому ро-цѣ жити а 24-тому священства. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

Бібліотека „Зорѣ“. Матеріали до рускої литератури апокрифичної, зѣбравъ дръ Ом. Калитовскій. Дуже цѣ-кава книжочка, становляча пятый зъ ряду томикъ „Бібліотеки Зорѣ“, показує намъ наглядно, колько то и якихъ цѣкавыхъ памятникѣвъ нашого письменства лежить ще доси въ укрытию, дожидаючи руки дбалыхъ и ученьихъ любителѣвъ на-шою старину и нашого живого слова. Змѣсть книжочки становлять деякія творы письменнѣ зъ XVIII вѣку, выняті зъ рукописного зборника, хоронячого въ інститутѣ им. Оссолинськихъ у Львовѣ підъ ч. ини. 2189. Зборникъ сей, писаною рукою тухольскаго священника Поповича мѣстить въ себѣ кромѣ поданыхъ въ той книжочки проповѣдей и оповѣдань, а такожъ кромѣ поданою въ сегорѣчной „Зорѣ“ науки о „звѣздочес-твѣ“ ще ї деякія інші материали и належить безперечно до цѣнныхъ забуткѣвъ нашої бувальшины. Въ той книжочки переписавъ и выдавъ дръ Калитовскій: 1) Казана на Рождество Христово (стор. 9—21), 2) Казана на Соборъ Пресвятої Богородицѣ (стор. 22—25), 3) Казана на Богоявленіи Господне (стор. 25—32), 4) Исторія о женѣ Мандонѣ царицѣ безбожной и бесстыдной (стор. 35—38), 5) Повѣсть о трехъ нашихъ царехъ, братияхъ родниахъ (39—41), 6) Радио о цари Михаилѣ, како будеть царемъ тридцать лѣтъ (стор. 41—44), 7) О царствѣ антихристовѣ и днехъ по-следніхъ (стор. 44—46), 8) Наука о пчелахъ свя-того Зосима, которою частое есть такожъ наука о щупацѣ и молитва отъ уроковъ надь пчелами (стор. 49—54). Мова всѣхъ тихъ творовъ досыть гарна народна, съ невеликими докуды примѣшками церковщины; способъ представленія живый, не-разъ поетичный, образовыи и навѣній щиро-народныи гуморомъ. Жаль только, чо вновь вы-даваць ограничившися на самѣмъ перепечатаню тек-сту, а не додавъ до него конечныхъ для его ѿцѣненія и зрозуміння критичнѣхъ увагъ. Правда, на стор. 3—6 помѣщеныи вступъ, але вступъ той

— Зъ Рогатини пишутъ намъ: Консерваторъ гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, гостивши недавно въ Рогатинѣ (якъ о тѣмѣ була зѣбтика въ 96 ч. „Дѣ-ла“) для розслѣдженія археологичнѣхъ памятокъ въ рогатинскіхъ церквахъ, запретрбувавъ якого маляра, щоби ему змѣялъ модель зъ старинной чашѣ. О. приходиць припоручивъ ему молодого артиста-маляра Ю. Панкевича, знаного вже по части рускѣй публіцѣ. П. Панкевичъ довершивъ свою роботу такъ удачно, чо звернувъ на себе особливу увагу п. консерватора и сей обѣцівъ старатися въ соймѣ, щоби дано ему стипендію 300 зр. рѣчно на укінченіе академіи штуки кра-сныхъ въ Краковѣ. Коли-жъ бы не удалося до-буті стипендію зъ фондівъ краевихъ, то би-ть самъ допоможе ему скончти академію.

— Въ селѣ Кинашевѣ, повѣтѣ рогатинскому, загадали громадище заложити у себе читальню. Статути поданіи вже до ц. к. замѣстництва на руки редакції „Батьківщина“. Втѣмъ селѣ заводят-ся и інші порядки: заходомъ молодого патріота-труженника п. П. завязавшися хорь селянскій, на который радо учащають якъ гошодарѣ, парубки, хлощи, такъ и дѣвчата. Дай Боже, щоби Кина-

шевъ бувъ першимъ припмѣромъ въ повѣтѣ рога-тичнѣмъ!

— Въ Ступникахъ, повѣтѣ збаражскому, проявилася — якъ намъ доносять — носатизна межи дво-рскими кѣньми.

— П. Артуръ Марі (Marie), учитель фехтуину, раз-

не богато въясненое и не може заступити мѣсца на-укоового поясненія поданыхъ въ книжочцѣ тво-рѣбъ.

Курсъ львівскій зъ дні 15 л. вересня 1884.

платить	жадають	авторъ, валюту	авторъ, валюту
р. кр.	р. кр.	р. кр.	р. кр.
267	270	Жоліан. Кар. Людя. по 200 р.	Львів.-чери.-ле. по 200 р.
189	193	Банку гіл. галіц. по 200 р.	
285	290		
98	99	75	75
91	90	40	93
98	97	75	75
101	102	50	50
100	101	25	25
102	104	75	104
17	19	50	25
22	24	50	50
5	5	64	74
5	5	67	77
9	9	64	74
9	9	92	1002
1	1	54	64
1	1	22	24
59	60	35	10

безъ токуточку. безъ купю

1. Акціи за штуку.

Жоліан. Кар. Людя. по 200 р.

Львів.-чери.-ле. по 200 р.

Банку гіл. галіц. по 200 р.

98 75 99 75

101 50 102 50

2. Листи заст. за 100 р.

Общ. кредит. галіц. по 5% ав.

по 4% ав.

по 5% ав. період.

Банку гіл. галіц. по 6% ав.

Листи дол. гал. руст. банку по 6%.

3. Листи довжж. за 100 р.

Общ. роль. кредит. Завед. для Гал.

и Буков. 6% льгов. въ 15 лѣтъ

4. Облиги за 100 р.

Індемізація галіц. 5% м. к.

Облиг. комуналн. Гал. банку

rustik. 6%.

Пожички кр. въ р. 1873 по 6%.

5. Ліосы мѣста Кракова . . . . .

Станиславова . . . . .

6. Монеты.

Дукатъ голландерскій . . . . .

нѣсарскій . . . . .

Наполеондоръ . . . . .

Іоанніппорѣль . . . . .

Рубель російскій ербійский . . . . .

паперовий . . . . .

100 марокъ вѣмѣцкіхъ . . . . .

Срѣбро . . . . .

Аптека РУКЕРА во Львовѣ

1009 (85—?) поручас

Росу красоты и всякихъ косметики и пахощъ якъ черезъ мене, такъ и черезъ інші фирмъ оповѣщувани.

Въ друкарні товариства им. Шевченка
(ул. Академична Ч. 8)

можна достати по виженій цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

IV зъ р. 1870 . . . . .

V зъ р. 1872 . . . . .

VI зъ р. 1873 . . . . .

IX зъ р. 1876 . . . . .

X зъ р. 1877 . . . . .

XI зъ р. 1878 част. літ. 2 томъ . . . . .

XII зъ р. 1879 . . . . .

XIII зъ р. 1880 част. I . . . . .

зъ 1884 част. II . . . . .

Дальше можна набути слѣд